

«ایران» معادلات جدید خاورمیانه را در آینه نگاه تحلیلگران و اندیشکده‌های غربی بررسی می‌کند

تغییر پارادایم در غرب آسیا

تغییر چهارچوب حاکم بر منطقه در پی عملیات «وعده صادق» از قلب ایران شده است

سیاست خارجی / «تاریخ منطقه غرب آسیا را باید به دو بخش قبل و بعد از عملیات وعده صادق تقسیم کرد؛ این سخن رهبر انقلاب که به روایت نشریه «خط حزب‌الله»، جندی پیش در جریان یک دیدار خصوصی مطرح شده، اشاره‌ای مهم به اهمیت تاریخی و راهبردی عملیات «وعده صادق» در ۲۵ فروردین ۱۴۰۳ دارد که یک نقطه عزمیت الگویی را در بطن تحولات پرفراز و فرود منطقه خاورمیانه رقم زده است.

با وقوع عملیات نظامی مستقیم ایران علیه رژیم صهیونیستی، تحولات پرشتابی در غرب آسیا در حال روی دادن است که تا پیش از این اگر نه ناممکن اما دور از انتظار به نظر می‌رسید؛ واقعیاتی که متأثر از این انکاره مهم در سیاست خارجی که «تهدیدات مشترک،

دوستی می‌آفریند و آن را تداوم می‌بخشد»، متغیرهای نوینی را به معادلات جاری خاورمیانه وارد کرده است. در این میان اگر چه تا پیش از این به فهم منتقدان، نزدیکی ایران و کشورهای عربی در قالب یک نظم منطقه‌ای بدون مداخله بازیگران فرامنطقه‌ای با موانعی جدی روبه‌رو بود، اما نباید از زاویه دیگر این نگاه غافل شد که بی‌پاسخ گذاشتن پارکشی رژیم اسرائیل و تلاش آن برای سوق دادن بیشتر این کشورها به سمت ائتلاف با تل‌آویو در کنار اقدامات نظامی خونین این رژیم در منطقه از سوی بازیگران مهمی همچون ایران می‌توانست امکانی را برای به اجرا در آوردن نظم امریکایی-اسرائیلی در پی عملیات طوفان الاقصی فراهم کند.

اما حمله تروریستی اسرائیل علیه منافع جمهوری اسلامی در دمشق، سبب شد ایران که در سال‌های پیش از آن، مواجهه نظامی خود با این رژیم را به فراتر از رویکرد جنگ‌های کلاسیک کشانده و متأثر از استراتژی جنگ‌های نامتقارن به پیش رانده بود، با انجام عملیات غافلگیرانه «وعده صادق» مؤلفه‌های قدرت باززنده خود را به نمایش بگذارد؛ رویدادی که توانست علاوه بر اسرائیل و امریکا پیامی برای کشورهای منطقه داشته باشد که نظم مبتنی بر همکاری درون منطقه‌ای از پشتوانه مؤلفه‌های نظامی بازارنده در مواجهه با بازیگران تهدیدکننده امنیت همچون تل‌آویو بهره‌مند است؛ واقعیتی که نشان دهنده موشک‌های ایرانی می‌توانند هردهی را مورد

اصابت قرار دهند و با تحمیل هزینه‌های سنگین به مراکز جمعیتی دشمنان و تهدید زیرساخت‌ها، آسیب‌های عمیقی ایجاد کنند و اهرم سیاسی مؤثری برای سیاست‌های مداخله‌جویانه بازیگران فرامنطقه‌ای باشند. به این ترتیب به نظر می‌رسد، تغییر پارادایم حاکم بر مناسبات کشورهای غرب آسیا در پی عملیات «وعده صادق» از قلب ایران آغاز شده و به جرأت می‌توان گفت که می‌تواند بخش قابل‌اعتنایی از مجموعه سر فصل‌های یک نظم جدید در خاورمیانه باشد. چه این مهم از همین حالا در شیفت پارادایمی امریکا از رویارویی مستقیم به سیاست بازاندکشی پدیدار شده است.

نگاهی به تحلیل غربی‌ها درباره پاسخ نظامی ایران علیه تل‌آویو

تحلیل و ارزیابی اندیشمندان، صاحب‌نظران و محافل سیاست خارجی غرب در هفته‌های اخیر که در تبیین ابعاد و پیامدهای عملیات نظامی مستقیم ایران علیه اسرائیل ارائه شده، به نوعی مهر تأیید بر گزاره‌های پیش‌گفته در این گزارش است که از پیامد بازاندکشی ایران در تقابلی مستقیم با اسرائیل گرفته تا شکل‌گیری معادلات جدید در منطقه، بسخن به میان آورده‌اند.

«استفان والت»، نظریه‌پرداز مشهور روابط بین‌الملل و استاد دانشگاه هاروارد امریکا:

وقتی اسرائیل به ساختمان کنسولی ایران حمله کرد، واشنگتن حتی پلک هم نزد. مقام‌های امریکایی که تا روز قبل از حمله ۷ اکتبر حماس خود را قانع ساخته بودند که منطقه آرام‌ترین وضعیت خود طی چند دهه گذشته را دارد، پس از تحولات اخیر به نحوی عمل کرده‌اند که بدتر شدن اوضاع را سبب شده است و باید در انتظار یک تحول جدی در مناسبات حاکم بر منطقه بود.

«صنم وکیل»، مدیر بخش خاورمیانه اندیشکده «چتم هاوس»:

پاسخ مستقیم و هدفمند ایران به اسرائیل، تلاش برای ایجاد معادله جدیدی با اسرائیل بود که سبب شکل‌گیری الگوواره جدیدی برای منطقه خاورمیانه می‌شود.

«ولیم اف. وچسار»، تحلیلگر اندیشکده «شورای اتلانتیک»:

ایران با پاسخ بازدارنده خود علیه اسرائیل به دنبال ایجاد یک الگوی جدید منطقه‌ای بود و این درس را به عربستان سعودی و سایر دولت‌های عربی خلیج فارس آموخت که نباید به چتر امنیتی غیرقابل اعتماد و بی‌ثبات ایالات متحده وابسته باشند بویژه اگر امتیاز پیشنهادهی امریکا به کشورهای عربی، عادی‌سازی روابط با اسرائیل باشد.

«یان جکسون»، تحلیلگر مجله نیوزویک:

حمله ایران به اسرائیل با استفاده از پهپادهای پیشرفته، تأکیدی بر کارآمدی یک بخش مهم و تعیین‌کننده در بخش دفاعی ایران است که نشان می‌دهد، روند پیشرفت تسلیحات بومی این کشور به شکل نمایانی به بلوغ رسیده و مؤلفه نظامی ایران را در روند بازاندکشی در برابر اسرائیل به طور چشمگیر ارتقا داده است.

«داگلاس مک گرگور»، مشاور ارشد وزارت دفاع دولت ترامپ:

پدافند هوایی و موشکی اسرائیل آسیب‌پذیری خود را در برابر قدرت نظامی ایران نشان داد؛ امری که می‌تواند روند تقابل دو طرف را به سمت و سوی جدیدی بکشاند.

«مرکز پژوهشی، نشنال اینترست»:

حمله موشکی و پهپادی ایران، بخشی از یک تغییر سیاست گسترده‌تر است که فراتر از چهارچوب اسرائیل است. ایران قصد داشت با واکنش شدید به حمله اسرائیل به سوریه معادله جدیدی را تنظیم کند.

جان مرشایمر از دانشمندان برجسته علوم سیاسی و روابط بین‌الملل:

جمهوری اسلامی ایران برای اولین بار از عمق خاک خود به صورت مستقیم اسرائیل را هدف حمله موشکی و پهپادی قرار داد و بازاندکشی اسرائیل را زیر سؤال برد. بازاندکشی هسته‌ای، نهایت بازاندکشی‌ها است. اسرائیل اشتباه بزرگی را مرتکب شد. زیرا با بسترسازی برای این درگیری اخیر، احتمال دستیابی ایران به جنگ‌افزار هسته‌ای را بالا برد که اصلاً به صلاح اسرائیل نیست.

«جرج فریدمن»، استراتژیست امریکایی:

تمرکز برورود به جنگ در خاورمیانه بدون تلفات هنگفت، راهبردی است که از چندی پیش توسط امریکا تا حدودی اجرایی شده اما اکنون به هسته اصلی استراتژی آن تبدیل شده و موفقیت آن به قدرت و اراده دشمن بستگی دارد. حمله ایران به اسرائیل، نشان داد که امریکا ممکن است در پیگیری این رویکرد تجدیدنظر کند.

«ریچارد هاس»، رئیس شورای روابط خارجی امریکا:

هدف حمله ایران علیه اسرائیل ایجاد بازاندکشی در برابر حملات آینده اسرائیل و ارسال این پیام به تل‌آویو بود که دیگر نمی‌تواند بدون متحمل شدن هرگونه عواقبی فرماندهان نظامی ایران را هدف قرار دهد. تأثیرات این حمله در شکل‌گیری بازاندکشی نظامی در منطقه میان ایران و اسرائیل در حال آشکار شدن است.

«استیون کوک»، صاحب‌نظر روابط بین‌الملل و نویسنده کتاب «پایان جاه‌طلبی»:

پس از بیش از دو دهه سرمایه‌گذاری امریکا برای ایجاد تغییر در خاورمیانه نتیجه چندان به دنبال نداشت و خاورمیانه جدیدی متولد شده که در آن کشورهای منطقه تلاشی هماهنگ را برای روی هم‌چین از تلاش نهاد‌های امنیتی و دولت‌های محلی برای برگزاری این «استقبال گرم از میهمان گرامی» قدردانی کرد.

دیگه چه خبر؟

نگرانی جریان خاص از گشت ارشاد مدیران

«**خبر اول اینکه**، اظهارات اخیر یک نماینده سابق مجلس پیرامون مجت «گشت ارشاد مدیران» به تیت‌برخی رسانه‌ها برای ایجاد هجمه علیه دولت تبدیل شده است. اظهاراتی که با یک صحت‌سنجی ساده، می‌توان به چرایی طرح و بازنشر آن در این رسانه‌ها رسید. پس از آنکه این نماینده سابق مجلس در گفت‌وگو با یک سایت خبری، مدعی شد که گشت ارشاد مدیران که توسط دولت سیزدهم پیگیری می‌شود، نتیجه بخش نبوده است. صحبت‌های او به سرتیتر برخی از رسانه‌های منتقد دولت تبدیل شد. اما این ادعا درحالی است که نتایج عینی و ملموس گشت ارشاد مدیران، بارها توسط دولت اطلاع‌رسانی شده است. چنانچه دی ماه سال قبل سپهر خلجی رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت اعلام کرد: از آغاز طرح گشت ارشاد مدیران، بیش از ۶۰ پرونده برای مدیران متخلف تشکیل شده است. با توجه به همین نکته به نظر می‌رسد که بخشی از ناراحتی حامیان دولت سابق از گشت ارشاد مدیران که موجب ایجاد هجمه علیه دولت سیزدهم شده، برکناری افراد ناکارآمد منسوب به دولت سابق بوده است. نکته جالب‌تر اینکه رسانه‌هایی که اکنون منتقد طرح گشت ارشاد مدیران هستند، در دوران ریاست دکتر رئیسی بر قوه قضائیه، در ماجراهای برخورد با مدیران فاسد دولت قبل، مقابل دستگاه قضا قرار می‌گرفتند و به تریبون برادر رئیس جمهور سابق و برادر معاون اول او که به زندان رفتند، تبدیل شده بودند.

عقب‌نشینی

از خط و نشان ارزی برای دولت

«**خبر دیگر اینکه**، محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی دیروز در جمع خبرنگاران با اعلام اینکه مجلس برنامه ارزی جدیدی ندارد و دولت و بانک مرکزی همان مصوبات قبلی را اجرایی می‌کنند، گفت: ما آیین‌نامه و ضوابط به اندازه کافی داریم. سیاست و سند تحول دولت مردمی، قانون برنامه و احکام بانک مرکزی هم وجود دارند و ما چیز جدیدی نمی‌خواهیم. این اظهارات پورابراهیمی در پی آن مطرح شد که محمدباقر قالیباف رئیس مجلس در جلسه هفته گذشته با رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد، برای دولت ضرب‌الاجل تعیین کرده و گفته بود: تا یکشنبه برنامه ارزی خود را ارائه نکنید خودمان موضوع را دنبال خواهیم کرد. اظهاراتی که در شرایط روند کاهش نرخ ارز مورد سوءاستفاده دلالان و خبرسازهای آنها برای بازگرداندن بازار ارز به روند افزایشی قرار گرفته بود.

روایت وزیر راه پاکستان از استقبال گرم مردم از آیت‌الله رئیسی

«**شنبه‌ییم که**، وزیر راه پاکستان با اشاره به سفر اخیر رئیس جمهور کشورمان گفت: خرسندیم که میزان مردی از دیار امام‌رضاع) فرزند هشتم رسول خدا بودیم. ریاض پسرزاده که در فرودگاه اسلام‌آباد به استقبال آیت‌الله رئیسی آمده بود، با بیان اینکه مردم پاکستان از نماینده دیار امام‌رضاع) با عزت استقبال کردند، افزود: آیت‌الله رئیسی اهالی لاهور را دید که چگونه برای استقبال از ایشان به میدان آمده بودند. وی همچنین از تلاش نهاد‌های امنیتی و دولت‌های محلی برای برگزاری این «استقبال گرم از میهمان گرامی» قدردانی کرد.

حمایت دانشگاهیان ایران

از دانشجویان امریکا و اروپا

«**دست‌آخراينکه**، دانشجویان و اساتید ایرانی هم‌صدا با دانشجویان آزادخواه امریکا و اروپا که نسبت به جنایات رژیم صهیونیستی دست به اعتراض زده بودند، با برپایی تجمعاتی در دانشگاه‌های سراسر کشور، ضمن اعلام حمایت از این دانشجویان، برخورد خشن پلیس و نیروهای امنیتی امریکایی و اروپایی را محکوم کردند. اعتراضات دانشجویی علیه جنگ تمام‌عیار اسرائیل و جنایات صهیونیست‌ها در حق مردم غزه در سراسر امریکا ادامه دارد و گستره آن به اروپا نیز کشیده شده است. اعتراضاتی که با سرکوب شدید نیروهای پلیس همراه شده است. تنها در امریکا بیش از ۶۰۰ نفر از اساتید و دانشجویان به دلیل اعتراض به نسل‌کشی مردم فلسطین توسط اسرائیل بازداشت شده‌اند.

ذره بین

دیوارکشی ۳ میلیون یورویی در برابر تروریست‌های مرزی

اینجا استون «ذره بین» است و ما سوزه خبری پرداخته ایم:

بار زمین‌مانده در دولت‌های قبل را باز هم دولت سیزدهم برداشت. روز گذشته معاون امنیتی-انتظامی وزیر کشور به تشریح جزئیاتی از طرح انسداد مرزها برای افزایش امنیت کشور و جلوگیری از قاچاق انسان و سلاح پرداخت. این در حالی است که طی سال‌های اخیر، جمهوری اسلامی ایران با مشکلاتی در مناطق مرزی

شرق و جنوب‌شرق کشور روبه‌رو بوده و علاوه بر تردد قاچاقچیان مواد مخدر و قاچاق اسلحه، گروهک‌های تروریستی نیز از این مناطق مرزی وارد کشور شده و دست به اقدامات تروریستی و کشتار مردم می‌زدند. با توجه به موارد گفته شده، حالا به نظر می‌رسد که دولت سیزدهم در ادامه سلسله اقدامات لازم برای تبدیل مرزهای امنیتی شرق کشور به مرزهای اقتصادی، عزم خود را جزم کرده تا باری را که در دولت‌های گذشته روی زمین مانده بود و تأثیر مستقیمی بر امنیت ملی داشت، به مقصد برساند.

انسداد مرزها طی ۵ سال

بر این اساس سیدمحمد میراحمدی، معاون امنیتی-انتظامی وزیر کشور در آخرین گزارش خود پیرامون طرح مسدودسازی مرزها، با بیان اینکه سالانه بیش از ۲۰ میلیارد دلار کالای قاچاق وارد کشور یا از کشور خارج می‌شود، تصریح کرد: قاچاق مواد مخدر و نامنی‌هایی که برای کشور وجود دارد همه از طریق یک سرمایه‌گذاری اساسی برای انسداد مرزها قابل حل است؛ همان اقدامی که در دولت‌های قبل از آن غفلت‌های اساسی شده بود.

اولویت‌بندی برای انسداد مرزها

میراحمدی درباره نحوه اجرای طرح انسداد مرزها نیز اظهار کرد: یک اولویت‌بندی برای انسداد مرزها انجام شده و مسیرهایی

دولت سیزدهم برای تبدیل مرزهای امنیتی شرق کشور

اقتصادی، عزم خود را جزم کرده تا باری را که در دولت‌های گذشته روی زمین مانده بود به مقصد برساند.

ویدادامه داد: آقای رئیسی بسرعت با این موضوع موافقت کرده و دستور دادند تا ۳ میلیون یورو ظرف ۵ سال در اختیار ستادکل نیروهای مسلح قرار داده شود و نیروهای مسلح بسرعت فرایند انسداد مرز را آغاز کنند.

ویدادامه داد: آقای رئیسی بسرعت با این موضوع موافقت کرده و دستور دادند تا ۳ میلیون یورو ظرف ۵ سال در اختیار ستادکل نیروهای مسلح قرار داده شود و نیروهای مسلح بسرعت فرایند انسداد مرز را آغاز کنند.

و مرزبانی به سلاح‌ها و امکانات پیشرفته نیز می‌تواند تأثیر بسزایی بوده و در حال پیگیری است که بخشی از این اولویت نیز، مرز افغانستان است.

و مرزبانی به سلاح‌ها و امکانات پیشرفته نیز می‌تواند تأثیر بسزایی بوده و در حال پیگیری است که بخشی از این اولویت نیز، مرز افغانستان است.

معاون امنیتی-انتظامی وزیر کشور تصریح کرد: انسداد مرزها یک طرح جامع است که در چند لایه انجام می‌گیرد، هم به صورت فنی و هم به صورت دیوارکشی و هم سیستم‌های هوشمند کنترل مرزی.

معاون امنیتی-انتظامی وزیر کشور تصریح کرد: انسداد مرزها یک طرح جامع است که در چند لایه انجام می‌گیرد، هم به صورت فنی و هم به صورت دیوارکشی و هم سیستم‌های هوشمند کنترل مرزی.

اهمیت برای امنیت

اهمیت برای امنیت این اقدامات در حالی صورت می‌گیرد که در کنار طرح انسداد مرزها، تجهیز نیروهای امنیتی پیش افزایش دهد.